

Statens forurensningstilsyn
Norwegian Pollution Control Authority

Gasnor
Solheimsgaten 11
5058 BERGEN

Att: Terje Iversen

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 31.03.2009

Vår ref.: 2007/264 405.14

Deres ref.:

Saksbehandler: Magny Eggestad, telefon: 22573705

Vedtak om godkjenning av rapport for kvotepliktige utslipp av klimagasser i 2008 for Gasnor AS

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2009. Gasnor AS har i 2008 hatt et kvotepliktig utslipp på 9603 tonn CO₂.

Gasnor AS skal innen 1. juni 2009 ettersende usikkerhetsbudsjett for aktivitetsdata for kildestrøm 3 (LNG) og grunnlaget for beregning av utslippene knyttet til kildestrøm 5 (kondensat).

Bedriften skal sørge for at utslippene fra og med 2009 beregnes i henhold til gjeldende tillatelse til kvotepliktige utslipp, og evt. søke om en endring i tillatelsen basert på et oppdatert program for beregning og måling.

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Statens forurensningstilsyn (SFT) viser til oversendelse av særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂, sist endret 1. februar 2008, utslippsrapport innlevert 27. februar 2009 og senere korrespondanse.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp punkt 4. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift av

23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, se klimakvoteloven § 17.

2. SFTs vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

Gasnor AS (heretter omtalt som Gasnor) sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 27. februar 2009, som er innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Gasnor er knyttet til bedriftens bruk av fyrgass (naturgass og kondensat) som energibærer i LNG-anlegget i Naturgassparken Vest (d.v.s. i hetoljebrenner og fakkell) samt diesel i brannpumper. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til vedtak om særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av 28. februar 2007, sist endret 1. februar 2008.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Bedriften beregner sine kvotepliktige utslipp ved hjelp av massebalanse, der følgende kildestrømmer inngår i 2008:

Kildestrømnr.	Kildestrøm
1	Naturgass (til LNG-fabrikkene)
2	Propan (innkjøpt)
3	LNG (til kunder)
4	Spillgass (til BKKs Kogenanlegg)
5	Kondensat (bortkjørt)
6	Diesel (til brannpumper)

For utslippene av CO₂ fra kildestrøm 5 (kondensat) og kildestrøm 6 (diesel) er det ikke stilt krav til metode for beregning av utslippene, såfremt utslippene fra disse kildestrømmene til sammen er mindre enn eller lik 1000 tonn.

De rapporterte utslippene fra disse to kildestrømmene fremgår nedenfor, under SFTs vurdering av de kvotepliktige utslippene

Gasnor AS har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen. De kvotepliktige utslippene er beregnet ved bruk av massebalanse der følgende ligning er benyttet:

$$CO_2\text{-utslipp (tonn } CO_2) = \Sigma (\text{aktivitetsdata}_{\text{ naturgass}} * \text{utslippsfaktor}_{\text{ naturgass}} + \text{aktivitetsdata}_{\text{ benyttet propan}} * \text{utslippsfaktor}_{\text{ propan}} + \text{aktivitetsdata}_{\text{ diesel}} * \text{utslippsfaktor}_{\text{ diesel}}) - \Sigma (\text{aktivitetsdata}_{\text{ LNG}} * \text{utslippsfaktor}_{\text{ LNG}} + \text{aktivitetsdata}_{\text{ spillgass}} * \text{utslippsfaktor}_{\text{ spillgass}} + \text{aktivitetsdata}_{\text{ kondensat}} * \text{utslippsfaktor}_{\text{ kondensat}}).$$

Gasnor har beregnet de kvotepliktige utslippene ved bruk av massebalanse, da de har manglet egnet måleutstyr til å kunne beregne utslippene i samsvar med klimavoteforskriftens vedlegg 2, punkt A.1. Bedriften har angitt at usikkerheten i CO₂-utslippet, beregnet ved hjelp av massebalanse, er hele 58 %. SFT har derfor sett behov for en nærmere gjennomgang av hvilke tiltak bedriften mener kan gjennomføres for å redusere denne usikkerheten. Gasnor har signalisert at de vil installere en fakkelmåler som gir grunnlag for å beregne utslippene i henhold til klimavoteforskriftens vedlegg 2, punkt A.1. Frist for å oversende bearbeidet program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp i tråd med dette ble satt til 1. august 2008, seinere endret til 31. oktober 2009.

For å redusere den høye usikkerheten i CO₂-utslippet noe, har bedriften valgt en annen måte å beregne aktivitetsdata på for to av kildestrømmene enn det som fremgår av gjeldende tillatelse med godkjent måleprogram.

Vurdering av aktivitetsdata

Gasnor AS har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1.	Naturgass	98 559,0 tonn	7,5 %	0,96 %
2.	Propan	+ 69,0 tonn	7,5 %	1,00 %
3.	LNG	- 87 047,0 tonn	7,5 %	2,00 %
4.	Spillgass	- 8 990,0 tonn	7,5 %	5,20 %
5.	Kondensat	- 1 584,7 tonn	-	-
6.	Diesel	+ 0,6 tonn	-	-

1. Naturgass til LNG-fabrikkene

I henhold til godkjent program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp (jf. SFTs tillatelse av 1. februar 2008), skal mengde naturgass inn til LNG fabrikkene måles ved hjelp av to flowmålere (vortexmålere). Bedriften har for 2008 isteden valgt å beregne i mengde gass de mottar fra Gassco, som måler gassen i en fiskal målestasjon med lav usikkerhet. De har vedlagt usikkerhetsberegninger gjennomført av CMR, hvor det fremgår at denne metoden er den beste usikkerhetsmessig. Når aktivitetsdata for kildestrøm 1 beregnes på denne måten har de kommet frem til 102 495 tonn naturgass i 2008. Når aktivitetsdata beregnes på bakgrunn av gassmengdemålerne i tråd med gjeldende tillatelse, har de kommet frem til et litt lavere tall (100 137 tonn). Gasnor har i rapporteringen valgt å benytte den første beregningen som gir det høyeste tallet da de anser dette for mest korrekt.

Statnett opplyser at naturgassen som kjøpes inn inneholder noe CO₂ og N₂, som fjernes fra gassen før den benyttes til LNG-produksjon. CO₂-innholdet fjernes i en CO₂-fjerningsenhet i fabrikk. Dette er ikke kvotepliktig, og kommer dermed til fratrukk fra mengde innkjøpt gass. Når innkjøpt mengde gass korrigeres for fjernet CO₂ i CO₂-

fjerningsneheten (1 254 tonn i 2008) og fjernet mengde N₂ (2 682 tonn i 2008), blir mengde naturgass til LNG-fabrikkene 98 559 tonn i 2008.

SFT finner å kunne legge Gasnors innrapporterte aktivitetsdata for naturgass - 98 559 tonn - til grunn ved på beregning av kvotepliktig utslipp fra kildestrøm nr1. Dette skyldes at dokumentasjon som er fremlagt viser at denne metoden gir et sikrere tall enn om utslippene skulle vært beregnet ved hjelp av metoden angitt i gjeldende tillatelse. SFT ser positivt på at Gasnor har bestrebet seg på å finne frem til en sikrere måte å beregne utslippene på. SFT forutsetter imidlertid at bedriften i 2009 beregner sine utslipp i samsvar med gjeldende tillatelse og at dette reflekteres i neste års utslippsrapport. Det innebærer at bedriften må oversende forslag til oppdatert måleprogram og søke om endring i SFTs tillatelse til kvotepliktige utslipp dersom det legges opp til å beregne utslippene på samme måte i 2009 som ble gjort i 2008..

Dersom beregnings- eller målemetode som legges til grunn for rapporteringen endres og endringen ikke skyldes endringer i virksomheten, skal tidligere innleverte utslippsrapporter oppdateres ved bruk av de nye metodene og legges ved siste års rapport (jf. klimakvoteforskriftens § 2-6). Gasnor har opplyst på telefon at dette ikke er gjort da de mangler datagrunnlag for å kunne gjøre slike nye beregninger av tidligere års utslipp.

2. Propan

Aktivitetsdata for innkjøpt mengde propan er bestemt på bakgrunn av faktura. Det fremgår av godkjent måleprogram at Gasnor har tillatelse til dette, forutsatt at de har skriftlig dokumentasjon på hvilket måleutstyr som er benyttet, måleutstyrets usikkerhet, måleutstyrets lokalisering, at måleutstyret er underlagt kontroll av annen myndighet og at kravene til maksimal usikkerhet overholdes. SFT forutsetter at slik dokumentasjon kan fremlegges ifm. SFTs inspeksjon av virksomheten knyttet til kvotepliktige utslipp.

3. LNG til kunder

I følge Gasnor er aktivitetsdata for LNG fremkommet i tråd med fastsatt måleprogram i gjeldende tillatelse, og kravet til usikkerhet overholdes med god margin. Bedriften har imidlertid ikke vedlagt dokumentasjon som viser hvordan de har kommet frem til angitt usikkerhet for aktivitetsdata for denne kildestrømmen, slik det kreves i klimakvoteforskriften § 2-5 bokstav d. SFT forutsetter at slik dokumentasjon blir ettersendt innen 1. juni 2009.

4. Spillgass til BKKs Kogen-anlegg

Gasnor har valgt å beregne aktivitetsdata for spillgass på en annen måte enn forutsatt i fastsatt måleprogram i gjeldende tillatelse til kvotepliktige utslipp av 1. februar 2008. Isteden for å benytte gassmengdemålere, er beregningene basert på målinger i motorene som benytter gassen til el-produksjon. Det er vedlagt eksempler på hvordan aktivitetsdata og usikkerhet er beregnet i et vedlegg til utslippsrapporten utarbeidet av CMR. Beregningene er basert på målinger av produsert effekt i gassmotorene, virkningsgrad til motorene og energiinnhold i gassen.

SFT finner å kunne legge Gasnors innrapporterte aktivitetsdata for spillgass til grunn på bakgrunn av dokumentasjonen som er fremlagt. SFT forutsetter imidlertid at bedriften i 2009 fremskaffer aktivitetsdata i samsvar med gjeldende tillatelse, og at dette reflekteres i neste års utslippsrapport. Det innebærer at bedriften må oversende forslag til oppdatert måleprogram og søke om endring i SFTs tillatelse til kvotepliktige utslipp dersom det legges opp til å fremskaffe aktivitetsdataene på samme måte i 2009 som ble gjort i 2008.

5. Kondensat

I SFTs utslippstillatelse av 1. februar 2008 er det ikke stilt krav til bruk av faktorer eller usikkerhet ved beregning av CO₂-utslipp fra kildestrøm nr 5 og 6, forutsatt at disse kildestrømmene til sammen gir et kvotepliktig utslipp på maksimalt 1000 tonn årlig. Det fremgår av Gasnors utslippsrapport at disse kildestrømmene til sammen svarer for 1 585,5 tonn CO₂ i 2008. Det alt vesentligste av dette stammer fra kildestrøm 5 (kondensat). Forutsetningene for å stille lempeligere krav til denne kildestrømmen mht. beregningsmetode og maksimal usikkerhet er dermed ikke oppfylt for 2008. Gasnor bes dermed om å ettersende grunnlaget for beregning av utslippene knyttet til kondensat innen 1. juni 2009. Dersom utslippene knyttet til kildestrøm 5 og 6 vil overstige 1000 tonn årlig i årene fremover, må det søkes om endring i tillatelsen til kvotepliktige utslipp slik at måleprogrammet bringes i samsvar med klimakvoteforskriftens krav på dette punktet.

Vurdering av faktorer

For kildestrømmene 1, 2 og 3 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktorer og standard oksidasjonsfaktorer ved beregningen av det kvotepliktige utslippet.

For kildestrøm 4, spillgass til BKKs Kogen-anlegg, kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikk utslippsfaktor ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. Gasnor har rapportert faktor og usikkerhet i faktoren for denne kildestrømmen. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i faktoren som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
4.	Spillgass til Kogen	2,30 tonn CO ₂ /tonn spillgass	2,50	2,00

I fastsatt måleprogram i SFTs tillatelse til kvotepliktige utslipp av 1. februar 2008, er det oppgitt at utslippsfaktor skal bestemmes ved hjelp av online GC der verdiene leses av minst en gang for døgnet. Frist for å oversende resultater av gjennomført førstegangskontroll for bruk av online GC og hvilke analysestandarder som benyttes ble satt til 1. juli 2008, seinere endret til 1. juli 2009.

I innsendt utslippsrapport for 2008 har Gasnor beregnet bedriftsspesifikk utslippsfaktor for kildestrøm 4 på bakgrunn av prøvetaking og analyser av gassammensetningen på online GC der verdiene leses av manuelt. Dette skyldes i følge Gasnor at GCen så langt ikke er koblet opp for online avlesning, og dermed må leses av manuelt. Gasnor har

vedlagt eksempel på utregning av utslippsfaktoren, og på usikkerhetsberegninger gjennomført av CMR. Det er vedlagt utslippsberegninger hvor det er foretatt en vekting av utslippsfaktor i forhold til mengden aktivitetsdata, ved at det er regnet en gjennomsnittelig utslippsfaktor for den enkelte måned som multipliseres med aktivitetsdata for samme måned.

SFT finner å kunne legge Gasnors beregnende utslippsfaktor for spillgass til grunn på bakgrunn av dokumentasjonen som er fremlagt. SFT forutsetter imidlertid at bedriften sørger for å rapportere i samsvar med gjeldende tillatelse fra neste år. Dersom det også i 2009 er aktuelt å beregne utslippsfaktor på annen måte enn hva som fremgår av gjeldende tillatelse, må det med andre ord søkes om en endring i tillatelsen til kvotepliktige utslipp.

Kvotepliktig utslipp

Gasnors rapportering av kvotepliktige utslipp i 2008 er ikke i samsvar med fastsatt måleprogram i tillatelsen til kvotepliktige utslipp av 1. februar 2008 når det gjelder måling/beregning av aktivitetsdata for kildestrøm 1 og 4, samt beregning av utslippsfaktor for kildestrøm 5. Videre er rapporteringen knyttet til kildestrøm 5 (kondensat) mangelfull i lys av at utslippene i 2008 overstiger 1000 tonn CO₂. Følgelig er ikke forutsetningene i tillatelsen for ikke å stille krav til beregningsmetode og maksimal usikkerhet til stede.

SFT ser alvorlig på avvikene fra vilkårene i tillatelsen til kvotepliktige utslipp som utslippsrapporten har avdekket. SFT forventer at bedriften i 2009 beregner sine utslipp i henhold til gjeldende tillatelse, og at dette reflekteres i neste års utslippsrapport. Det må påregnes at disse forholdene vil bli fulgt opp ved en eventuell inspeksjon ved virksomheten. SFT finner likevel å kunne legge bedriftens rapporterte aktivitetsdata og faktorer til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp, da vi ikke har sikrere tall å forholde oss til.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2008:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Kvotepliktig utslipp
1.	Naturgass	98 559 tonn	2,75 tonn CO ₂ /tonn kildestrøm	271 037,25 tonn
2.	Propan	69 tonn	3,00 tonn CO ₂ /tonn kildestrøm	+ 207,00 tonn
3.	LNG	- 87 047 tonn	2,75 tonn CO ₂ /tonn kildestrøm	- 239 379,25 tonn
4.	Spillgass	- 8 990 tonn	2,30 tonn CO ₂ /tonn kildestrøm	- 20 677,00 tonn
5.	Kondensat			- 1 584,7 tonn
6.	Diesel			+ 0,6 tonn
Totale kvotepliktige utslipp				9603,9

Gasnor AS har i utslippsrapporten oppgitt et kvotepliktig utslipp på 9603,13 tonn CO₂. Forskjellen mellom dette tallet og tallet SFT har kommet frem til i tabellen over skyldes at bedriften har tatt med flere desimaler i beregningene. SFT legger dermed bedriftens tall til grunn.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2009. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 9 603,13 tonn CO₂ i 2008. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Gasnor gis frist til 1. juni 2009 med å ettersende dokumentasjon som viser hvordan de har kommet frem til angitt usikkerhet for aktivitetsdata for kildestrøm 3 (LNG), og å oversende grunnlaget for beregning av utslippene knyttet til kildestrøm 5 (kondensat).

SFT forutsetter at bedriften fremover sørger for å beregne utslippene i samsvar med gjeldende tillatelse kvotepliktige utslipp og fastsatt program for beregning og måling. Dersom utslippene vil bli beregnet på samme måte i 2009, må bedriften søke om endring i tillatelsen og oversende oppdatert forslag til beregning og måling av kvotepliktige utslipp knyttet til kildestrøm 1 (naturgass) og kildestrøm 4 (spillgass), samt for kildestrøm 5 (kondensat) dersom utslippene fra kildestrøm 5 og 6 også i årene fremover vil overstige 1000 tonn pr. år.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2009 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens verifiserte, kvotepliktige utslipp i 2008 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Gasnor AS innebærer dette at 9603 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. SFT har registrert bedriftens verifiserte, kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.3 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra kvoteregisterets nettsted: www.kvoteregister.no.

5. Gebyr

SFTs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på SFTs ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter lav gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 13 500,- jf. vedlagte faktura.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal

angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 1. mai.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

SFT godkjenner Gasnor AS sin rapport om kvotepliktige utslipp i 2008. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Gasnor AS skal innen 1. juni 2009 ettersende usikkerhetsbudsjett for aktivitetsdata for kildestrøm 3 (LNG), samt grunnlaget for beregning av utslippene knyttet til kildestrøm 5 (kondensat).

Bedriften skal sørge for at utslippene fra og med 2009 beregnes iht. gjeldende tillatelse til kvotepliktige utslipp, og om nødvendig søke om endring i tillatelsen basert på et oppdatert program for beregning og måling knyttet til de kildestrømmene det gjelder.

Gasnor AS ilegges et gebyr på kr 13 500,- for SFTs behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

Magny Eggestad
seniorrådgiver

Kopi til:
Fylkesmannen i Hordaland, Miljøvernadelen
Øygarden kommune